

**Вінницький національний медичний університет
імені М.І. Пирогова**

Наукова бібліотека

**Методичне об'єднання бібліотек
вищих навчальних закладів м. Вінниці**

**Інформаційна діяльність бібліотек ВНЗ
у роботі зі студентською молоддю**

Матеріали науково-практичної конференції

Вінниця, 28 квітня 2015 р.

Вінниця, 2015

ББК 78.34 (4Укр)
УДК 027.7

Інформаційна діяльність бібліотек ВНЗ у роботі зі студентською молоддю : матеріали наук.-практ. конф., (Вінниця, 28 квіт. 2015 р.) / метод. центр бібліотек ВНЗ м. Вінниці, наук. б-ка ВНМУ ім. М.І. Пирогова ; упоряд. Н. С. Головка ; відп. за вип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2015. – 32 с.

Збірник матеріалів включає доповіді та виступи з обміну досвідом бібліотечних працівників вищих навчальних закладів м. Вінниці. Представлено стан, проблеми, перспективи інформаційного забезпечення потреб студентства та сучасні форми і методи роботи.

Видання розраховане на працівників бібліотек різних відомств та підпорядкування.

Матеріали відтворено із збереженням змісту, стилю та орфографії оригіналів, наданих авторами.

Зміст

Вступне слово

Кравчук Неліна Миколаївна

2

Інформаційно-масова діяльність бібліотеки ВНЗ в умовах сучасного суспільства знань

Остапчук Ірина Іванівна

Інноваційні аспекти культурно-просвітницької діяльності бібліотеки вищого навчального закладу

Крисько Наталія Миколаївна

Візитна картка бібліотеки: культурно-дозвіллева робота зі студентською молоддю в науковій бібліотеці ВНМУ ім. М.І.

Пирогова

Мельник Майя Ігорівна

Сучасні аспекти культурно-просвітницької та виховної роботи бібліотеки ВТЕІ КНТЕУ

Літвінова Олена Євгеніївна

Інформаційна культура в бібліотеці ВНАУ: практичний підхід

Латуша Наталія Миколаївна

Бібліотечно-інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів інституту

Вергелес Алла Василівна

Сайт науково-технічної бібліотеки ВНТУ як інформаційний ресурс забезпечення якісної освіти та науки в університеті

Андронік Людмила Дмитрівна

Спілкування через соціальні мережі як один із видів роботи зі студентською молоддю в бібліотеці ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Сахарова Марія Петрівна

Етико-моральний аспект культури бібліотечного обслуговування

Головко Надія Сергіївна

діяльності, починаючи з часів молодості. У відеозаписі прозвучали слова вдячності від працівників бібліотеки.

Важливу роль у залученні до духовних надбань українського народу, його культури, звичаїв та традицій відіграло залучення **іноземних студентів** до різних культурно-просвітницьких заходів, які проводила бібліотека. Вони із задоволенням відгукувалися на наші запрошення, а також самі проявляли ініціативу. Також часто зверталися з проханнями допомоги: чи то з перекладом, чи то з читанням або просто доступно пояснити.

Організація виховної роботи вимагала постійного вдосконалення, пошуку і приведення в дію нових форм впливу на студентів, опрацювання нових методик та видів діяльності. Таким центром віртуального спілкування між бібліотекарем та користувачем сьогодні слугують **соціальні мережі**, які дають можливість найбільш оперативно анонсувати діяльність бібліотеки та надають можливість віддаленого діалогу з користувачем.

Сучасна молодь – креативна, енергійна, талановита, відповідальна. Саме вона значною мірою визначатиме зміст, спрямованість та характер завтрашнього дня суспільства, адже має великий потенціал, запал та енергію, які саме у молодому віці потрібно спрямувати у правильне русло. Тож важливо, щоб у всіх починаннях її у потрібний момент могли підтримати, розрадити та допомогти. Також велику увагу слід приділяти вихованню патріотичної, сильної духом молоді, яка в майбутньому зможе будувати і розвивати нашу Батьківщину.

Сучасні аспекти культурно-просвітницької та виховної роботи бібліотеки ВТЕІ КНТЕУ

Літвінова Олена Євгенівна

головний бібліотекар бібліотеки ВТЕІ КНТЕУ

Бібліотека вищої школи – це особливий тип бібліотек, що не тільки сприяє освітньому процесу, але є його складовою частиною. Вона допомагає студентам в освіті та науці, в підвищенні культурного рівня, в змістовному проведенні вільного часу.

Бібліотеки вищих навчальних закладів України почали сприймати свою культурно-просвітницьку діяльність не тільки як супроводжуючу, але й як пріоритетну. Адже в сучасних умовах важливо виховати гармонійну, морально-досконалу, відкриту до інтелектуального та творчого розвитку особистість.

Пріоритетною діяльністю культурно-просвітницької роботи бібліотеки є популяризація шляхом реклами книги головних загальнолюдських цінностей, історичної наукової та культурної спадщини, ідей національного державотворення.

Культурно - просвітницька робота нашого навчального закладу, це складова виховної діяльності інституту ВТЕІ КНТЕУ. Вона сприяє розвитку й вихованню моральних якостей особистості, розвиває почуття гуманізму, орієнтації на українську культуру, мову, національно - патріотичні традиції.

Основними завданнями культурно-просвітницької роботи бібліотеки ВТЕІ КНТЕУ є:

- створення єдиної комплексної системи виховання студентської молоді, використовуючи наукові та літературно-художні інформаційні ресурси бібліотеки;
- зберігання та примноження культурних традицій бібліотеки та інституту;
- заохочення студентської молоді до читання шляхом популяризації творів класиків національної та світової літератури;
- утвердження у виховній роботі пріоритету національної культури при обов'язковому опануванні загальнолюдських цінностей.

Культурно-просвітницька робота бібліотеки проводиться в тісній координації із заступником директора інституту з навчально-виховної роботи, кураторами академічних груп та відділом технічних засобів навчання. Програми заходів складаються з урахуванням специфіки навчання, особистісних, вікових, індивідуальних властивостей студентів, а також

досвіду кураторів щодо визначення професійної спрямованості студентів, виявлення їхніх потреб та інтересів і аналізу рівня вихованості студентів.

При складанні річного плану роботи бібліотеки масові заходи обов'язково узгоджуємо з планом виховної роботи інституту.

З метою реклами бібліотеки, книжкового фонду та залучення читачів до бібліотеки щорічно проводиться курс лекцій першокурсникам. Культурно - просвітницька діяльність бібліотеки особливо важлива для студентів 1-го курсу. Від того, наскільки зацікавимо цих студентів, залежить те, як часто будуть приходити до нас потім, на 2-му чи 3-му курсах.

У культурно-просвітницькій роботі бібліотека використовує як випробувані часом, так і впроваджує нові підходи, напрямки та форми культурно-масової роботи.

Книжкова виставка, як одна із форм масової роботи є обов'язковою в роботі бібліотеки інституту. При плануванні книжкових виставок беруться до уваги ювілейні і знаменні дати, наукові конференції та інші цікаві події року.

Крім традиційних, є необхідними віртуальні виставки-презентації, які інформують читачів про нові надходження, про наявність підбірки наукової, навчальної та періодичної літератури, присвяченої конкретній історичній події чи постаті.

Орієнтуючись на нового користувача, ми оновлюємо і модернізуємо традиційні форми роботи для популяризації друкованих видань.

Новітні інформаційні технології попри всю їх прогресивність і значущість мають і негативну сторону. Надмірне захоплення спілкуванням з віртуальним світом призводить до скорочення безпосередніх контактів людини з людиною, при цьому поступово втрачається здатність співпереживання, пригнічується емоційна сторона відносин з іншими людьми, що завдає помітної шкоди формуванню гармонійної, морально досконалої особистості.

Останніми роками відбувається певне переосмислення суті культурно-просвітницької роботи. На зміну пафосним композиціям, монотонним лекціям прийшли різноманітні камерні заходи з безпосередньою участю студентів. Інноваційність у проведенні просвітницьких заходів проявляється в наявності елементів театралізації у викладі інформації, використанні новітніх комп'ютерних технологій, у залученні читачів до активної участі в самому заході.

Так, у рамках ювілейних Шевченківських заходів бібліотекою була проведена літературно-музичний вечір «І генії також кохають...», який присвячений розкриттю теми кохання великого поета.

Працівники бібліотеки перебувають в постійному творчому пошуку, змінюючи стандартні форми і методи роботи для того, щоб зацікавити сучасного користувача. Передбачається активна участь студентів у заходах культурно-виховної спрямованості.

Студентство, куратори академічних груп виступають ініціаторами проведення культурно-просвітницьких заходів в бібліотеці інституту, звертаючись до бібліотеки зі своїми пропозиціями щодо організації та проведення тих чи інших заходів.

Так, вшановуючи пам'ять про загиблих бійців Антитерористичної операції, студенти групи ДФ-21, на чолі з куратором виступили ініціаторами проведення в бібліотеці інституту патріотичного дійства «В пам'ять загиблим, в підтримку живим».

До Всеукраїнського Дня бібліотек, працівниками бібліотеки було організовано благодійний ярмарок «Тепло твоїх долонь». На ярмарку були представлені вироби, виготовлені руками наших колег: поробки із українською національною символікою, домашня випічка.

До Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом для студентів І-го курсу відбулась відкрита лекція фахівців Вінницького обласного Центру профілактики та боротьби зі СНІДом Яворського Я.П. та Кифарської Л.В. на тему: «СНІД та його профілактика».

Сьогодні, в незалежній Україні, гостро стоїть питання української мови. Тому важливою є популяризація хорошої, якісної сучасної української літератури. Виховуючи майбутніх спеціалістів справжніми патріотами своєї країни, з чіткою громадянською позицією, бібліотекою проведено комплекс заходів «Я люблю українську мову». В стінах

бібліотеки цікаво і змістовно проходять літературні зустрічі студентів із вінницькими митцями слова. Однією з таких зустрічей була презентація творчого доробку заслуженого працівника культури України, лауреата премії ім. М. Коцюбинського Тетяни Яковенко, яка була приурочена до 150-ї річниці від дня народження М. Коцюбинського.

З метою виховання у студентів поваги та любові до української мови та скарбів поетичного слова до Дня української писемності та мови відбулося свято «Мова єднання». На свято була запрошена поетеса і прозаїк, політик та громадський діяч, фундатор краєзнавчої літературно-мистецької організації «Велика рідня», колишня студентка нашого інституту Олена Вітенко.

З нагоди 85-річчя з дня народження перлини сучасної української поезії- Ліни Костенко бібліотека підготувала і провела літературно-мистецьку вітальню «Душа належить людству та епохам». Студенти майстерно передали силу і велич художнього слова Ліни Костенко.

Перед кожним масовим заходом готується анонс про проведення того чи іншого заходу на веб-сайті інституту, та після його проведення виставляється текстовий та фото звіт про захід. Вся інформація зберігається в архіві веб-сторінки.

Пошук бібліотекою свого місця в загально інститутській культурно-просвітницькій роботі – процес творчий і безперервний, у результаті якого бібліотека має усі шанси стати центром гуманітарної культури, під якою розуміється не тільки набір гуманістичних знань, а формування способу життя і спілкування з іншими людьми.

Проаналізувавши просвітницьку роботу бібліотеки, можна з впевненістю сказати, що бібліотека ВТЕІ КНТЕУ бере активну участь у вихованні всебічно розвинутих і знаючих спеціалістів, готових до запровадження нового, здатних займатися самоосвітою, працювати з інформаційними технологіями, а також духовно збагачених людей, які сприятимуть розвитку нашої держави.

Щоб залишатися цікавими, привабливими і потрібними для користувачів, ми повинні йти в ногу з часом: обов'язково оновлювати звичні форми роботи і орієнтуватися на нового користувача, чимало зусиль докладати до пошуку нових форм популяризації літератури.

Інформаційна культура в бібліотеці ВНАУ: практичний підхід

Латуша Наталія Миколаївна
головний бібліотекар бібліотеки ВНАУ

Вузівська бібліотека є одним із основних осередків, що забезпечують користувачам безкоштовний та оперативний доступ до інформаційних ресурсів. Завданням бібліотеки у даному випадку є не тільки створення та забезпечення можливостей доступу до інформаційних ресурсів, але й пошук нових підходів до підготовки користувачів, які б володіли сучасними методами багатоаспектної інформаційної діяльності.

Для охоплення інформуванням як найбільшого кола читачів співробітниками бібліотеки ВНАУ проводяться різні заходи.

Першими кроками до здобуття інформації є уроки з інформаційної культури в бібліотеці, які проводяться для груп студентів перших курсів або ж індивідуально.

Процеси інформатизації та комп'ютеризації в суспільстві вплинули на вимоги щодо отримання інформації читачами, склад інформаційних ресурсів бібліотек, вибір джерела інформації. Зміна методик стосується і формування інформаційної культури користувачів.

Сучасна бібліотека має оперативно і якісно формувати свій фонд необхідними документами, забезпечувати доступ читачів до інформаційних, освітніх і наукових ресурсів. Для задоволення потреб своїх користувачів ми використовуємо традиційне бібліотечне обслуговування в поєднанні з віртуальним. Ми створюємо власні електронні ресурси та пропонуємо доступ до ресурсів, що належать іншим суб'єктам інформаційного простору.